

Zápis ze společného zasedání pracovní skupin

PS pro čtenářskou gramotnost

Místo konání: Online platforma – Google Meet

Datum konání: 6. prosince 2021 od 14:00

Seznam účastníků: viz příložené printscreeny obrazovky

- Úvodní slovo, cíle projektu
- Přednáška na téma – **Rovnost a rozmanitost ve vzdělávání** (Markéta Štěpánová, projektová manažerka Gender Studies, o. p. s.)
- Dotazování, diskuze, zhodnocení
- Závěr

Stálí členi pracovní skupiny:

- Paní Ilona Lacinová – ZŠ Příbyslav
- Paní Lucie Gregorová – ZŠ a MŠ Okrouhlice
- Paní Martina Brychtová – ZŠ a MŠ Havlíčkova Borová
- Paní Marie Brabcová – ZŠ Štáflova
- Paní Marcela Hájková – ZŠ a MŠ Herálec

Úvodní slovo

Slečna Tereza Chalupová přivítala přítomné na společném zasedání pracovních skupin. Setkání opět proběhlo přes platformu MS Teams, kvůli pandemické situaci. Tentokrát bylo setkání společné pro všechny pracovní skupiny. V úvodu proběhlo krátké shrnutí a informování zúčastněných o aktuální situaci v projektu a dalších skutečnostech. Byly diskutovány implementační aktivity i plány pracovních skupin do budoucna. RT také upozornil na blížící se konec projektu, který nastane v srpnu 2022 a současně informoval o novém navazujícím projektu MAP III. Proběhla také diskuze, zda zúčastnění plánují nadále v pracovních skupinách působit.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Druhá část setkání se věnovala tématu Rovnosti a rozmanitosti ve vzdělávání. Rovnost a přijetí bez předsudků je jedním z hlavních myšlenek nejen inkluze, ale téma k zamyšlení v běžném životě. Na rovnost můžeme pohlížet z několika různých hledisek. Hledisko, kterému bylo setkání věnováno, bylo zaměřeno na rozdíly ve vzdělávání mezi děvčaty a chlapci. Téma přednesla paní Markéta Štěpánová z organizace Gender Studies o.p.s. Gender Studies, o.p.s. je nevládní neziskovou organizací, která slouží především jako informační, konzultační a vzdělávací centrum v otázkách vztahů mužů a žen a jejich postavení ve společnosti. Organizace prosazuje genderově senzitivní pedagogiku a právo každého žáka na seberealizaci bez ohledu na pohlaví a genderové stereotypy. V úvodu byly zajištěny technické náležitosti setkání a došlo k seznámení účastníků s online prostředím.

Paní Štěpánová odstartovala webinář aktivně v aplikaci Mentimeter, ve kterém účastníci odpovídali na několik úvodních otázek k tématu práv mužů a žen obecně. Jednou z otázek bylo například, zda jsou dívky snaživější než chlapci. Což si myslela většina zúčastněných. Poté pedagogy uvedla do tématu genderových stereotypů, co je gender/pohlaví a přednesla základní pojmy.

Dále pedagogům prezentovala poznatky, týkající se vnímání genderových rozdílů mezi žáky základních škol. Uvedla, že žáci již v 7. třídě přemýšlí o tom, jakou roli má muž a jakou žena. Žáci měli zmínit výhody a nevýhody být ženou či mužem. Chlapci jako výhodu uváděli vyšší postavení, plat, respekt apod. Nevýhodu vidí v očekávání zajištění rodiny. Současně i dívky si dle průzkumu uvědomují menší práva a pocit méněcennosti oproti opačnému pohlaví. Paní Štěpánová obecně zmínila i problém ve školním prostředí rozdělování na dívky a chlapce, které jen tvoří bariéry. Mnohdy bývají také žáci ovlivněni předsudky ohledně volby povolání. Tyto stereotypy jsou často způsobeny i přístupů pedagogů, kteří mnohdy i nevědomě působí na žáky. Obecně jsou dívky vnímány jako více pasivní, méně ambiciózní, orientované na vztahy a chlapci spíše racionální a aktivní. Předem je žákům podsouváno, které předměty by měli jít kterému pohlaví. Chlapci jsou podporováni k použití logiky a dívky jsou zase považovány za pracovitější, zaměřeny na humanitní předměty. Za další příklad můžeme považovat odlišování na jiné druhy. Ve školách dochází k posazování chlapců a dívek vedle sebe jako trest, což by tak rozhodně nemělo být vnímáno. Cílem paní Štěpánové bylo v závěru účastníkům představit genderově citlivou pedagogiku. Základními pilíři je rozvoj učitelských kompetencí (jak aktivně stereotypy odmítat), rozvoj žákovských kompetencí (podpora kritického myšlení), kolegiální podpora (sdílení, vzájemná podpora, diskuze, reflexe).

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Účastníci pracovních skupin v průběhu sdíleli vlastní zkušenosti. Někteří zmiňovali, že jim přednáška otevřela oči a že podvědomě žáky směřují podle dlouhodobě nastavených pravidel chování a tak částečně podporují genderové rozdíly. Další z účastníků zase uváděli, jak se snaží stereotypy omezovat.

Na závěr byly představeny dvě příručky pro pedagogy – „Dvanáct ověřených metod pro rozvoj kolegiální spolupráce“ a „Volba povolání bez předsudků“.

První příručka je určena pro prvostupňové vyučující. Cílem příručky je nabídnout vyučujícím konkrétní nástroje, jak ve třídách utvářet férové prostředí a poskytovat všem dětem stejné příležitosti k učení.

Druhá příručka „Volba povolání bez předsudků“ je praktickou pomůckou pro kariérní poradce. Jedná se o metodiku zahrnující téma kariérní výchovy a rovných příležitostí dívek a chlapců. Na základě aktivit jsou zpochybňovány představy o tom, jaké povolání se hodí pro muže a jaké pro ženy.

Na setkání projevíli účastníci o obě příručky zájem, proto se RT rozhodl ji do škol poskytnout.

Diskuze, dotazy

Účastníci se doptávali na dotazy v průběhu setkání. V závěru již nikdo neměl další dotazy

Závěr

Slečna Chalupová poděkovala přítomným za jejich účast a aktivitu v průběhu setkání. Další setkání pracovních skupin je naplánováno na únor 2022.

V Habrech dne 6. prosince 2021.

Zapsala: Nikola Krupičková

Přílohy k zápisu:

- Printscreeny obrazovky